

UCHWAŁA NR XXII/106/2011
RADY MIEJSKIEJ W OKONKU
z dnia 29 grudnia 2011 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Okonek na rok 2012.

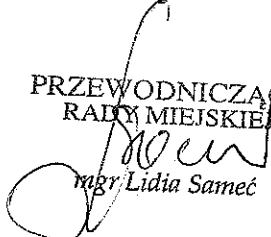
Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.) Rada Miejska w Okonku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Okonek na rok 2012, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Okonka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

mgr Lidia Samec

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXII/106/2011
RADY MIEJSKIEJ W OKONKU
z dnia 29 grudnia 2011 r.

W myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin. Zadanie to ma być realizowane w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez radę gminy.

Z kolei ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadza obowiązek uchwalania gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Ustawodawca wskazał katalog zadań własnych gminy, które są spójne z wymienionymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

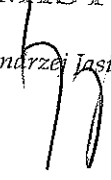
Ustawodawca powierzając gminom konkretne kompetencje i zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii wskazał jednocześnie źródło ich finansowania. Obie ustawy wskazują jako źródło finansowania obu programów opłaty wnoszone przez przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki pochodzące z opłat są ściśle powiązane z finansowaniem gminnego programu i nie można ich wykorzystać na inne zadania, niemające z nim merytorycznego związku.

Program jest aktem prawnym w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, stanowi spis działań będących jednocześnie kontynuacją zadań własnych gminy w obszarze tych zagrożeń społecznych, do realizacji w roku 2012.

Z uwagi na powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.

BURMISTRZ

mgr Andrzej Jasilek

Dział I

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Okonek na rok 2012.

Duże rozmiary szkód związanych z obecnością alkoholu w życiu codziennym występują w bardzo wielu krajach i nie są tylko polską specjalnością. Dlatego profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych stanowi w krajach cywilizowanych przedmiot zorganizowanej działalności wielu instytucji i specjalistów oraz jest wyodrębnionym zadaniem administracji rządowej i samorządowej.

W Polsce podstawy prawne do finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są zadania określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.)

Codziennie obserwacje, a także doniesienia prasowe i telewizyjne pokazują, że u źródeł wielu tragicznych zdarzeń poruszających opinię publiczną znajduje się alkohol.

Dziś już nikt nie ma wątpliwości, że na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy człowiek, niezależnie od tego, czy pije alkohol czy nie, dlatego obecnie nie przypisuje się szkód wyrządzonych przez alkohol tylko i wyłącznie alkoholikom i osobom pijącym alkohol, ale całej populacji.

Działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Okonek na rok 2012 są dostosowane do potrzeb lokalnych i przyjętej 28 grudnia 2007 r. Strategii i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Okonek na lata 2008 – 2013.

Zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.

1. Zwiększenie dostępności pomocy pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu to:
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Działania ujęte w programie inicjowane przez Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowane będą we współpracy z wieloma instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 1

Cel strategiczny Programu

Organy administracji rządowej i samorządowej są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Rozdział 2

Cele operacyjne programu

Cele operacyjne to:

- 1) zwiększenie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu dla życia rodzinnego i społecznego,
- 2) zwiększenie kompetencji wychowawców i nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz z rodzicami,
- 3) upowszechnianie szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych,
- 4) zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z problemem alkoholowym,
- 5) podejmowanie działań edukacyjnych adresowanych do rodziców i podniesienie kompetencji osób pracujących z dziećmi z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym,
- 6) budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie (ścisła współpraca w utworzonym zespole interdyscyplinarnym),
- 7) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia abstynencji.

Rozdział 3

Adresaci programu

Program adresowany jest do społeczności miasta i gminy Okonek, których liczba w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 34 osoby i obecnie wynosi 9.076 z tego:
- miasto 3.984 mieszkańców, a wieś 5.092 mieszkańców w tym: 1.139 dzieci i młodzieży, uczących się w naszych placówkach oświatowych. Gmina składa się z następujących sołectw: Borki, Borucino, Brokęcino, Chwalimie, Ciosaniec, Drzewice, Glinki Mokre, Glinki Suche, Lędyczek, Lotyń, Lubniczka, Kruszka, Łomczewo, Pniewo, Podgaje, Węgorzewo. W mieście jednostkami pomocniczymi Gminy są Osiedle Nr I i Osiedle Nr II. W skład Osiedla Nr I wchodzi następujące ulice: Chłopickiego, Chrobrego, Kolejowa, Koszalińska, Mieszka I, Leśna, Ogrodowa, Poznańska, Plac Wolności, Słoneczna, Stawowa, Stockelsdorf, Wodna, Wojska Polskiego. Osiedle Nr II tworzą ulice: Chojnicka, Kowalska, Lipowa, 2 Lutego, 1 Maja, Niepodległości, Piastowska, Spółdzielców, Szczecińska, Zdobywców Wału Pomorskiego. Na terenie działania naszego samorządu gminnego znajdują się następujące placówki oświatowe: Przedszkole Miejskie im. M. Konopnickiej w Okonku z oddziałem zamiejscowym w Borucinie, Szkoła Podstawowa w Okonku, Szkoła Podstawowa w Pniewie, Zespół Szkół w Lotyniu, Gimnazjum w Okonku.

Rozdział 4

Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

Polska polityka alkoholowa, podobnie jak polityka europejska, wpływa na alkohol i problemy z nim związane za pomocą regulacji o charakterze reglamentacyjnym. Oznacza to, że używanie alkoholu jest prawnie i społecznie dozwolone, ale państwo, świadome szkód, jakie może on powodować, bierze na siebie odpowiedzialność za ograniczanie negatywnych konsekwencji i ingeruje w kwestie związane z dostępnością do alkoholu. Czyli prawo zezwala na handel alkoholem, ale chce w jakiś sposób utrudnić dostęp do niego. U podstaw współczesnych systemów reglamentacyjnych leży zasada mówiąca o tym, że alkohol nie jest takim samym towarem rynkowym jak inne i w związku z tym nie podlega regułom wolnego rynku. Zatem zasada pełnej swobody działalności gospodarczej nie ma do niego zastosowania.

Na terenie Miasta i Gminy Okonek na dzień 31.10.2011 r. zarejestrowanych jest ogółem 57 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba punktów przedstawia się następująco:

do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal):	2010 rok	2011 rok
1) do 4,5% zawartości alkoholu	42	44
2) od 4,5% do 18% zawartości alkoholu	38	40
3) powyżej 18% zawartości alkoholu	20	23
do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	2010 rok	2011 rok
1) do 4,5% zawartości alkoholu	15	13
2) od 4,5% do 18% zawartości alkoholu	8	5
3) powyżej 18% zawartości alkoholu	7	9

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 160 mieszkańców miasta i gminy.

Rozdział 5

Rynek alkoholowy

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży.

liczba zezwoleń	2010 rok	2011 rok
1) na czas oznaczony	23	26
2) jednorazowych	14	19
3) cofniętych	0	2
4) wygaszonych	9	20

Rozdział 6

Zasoby umożliwiające realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w mieście i gminie Okonek

Realizacja programu przez niżej wymienione podmioty winna odbywać się na zasadzie daleko idącej współpracy, przy zachowaniu zasady, że poszczególne zadania realizuje podmiot najbardziej kompetentny. Do zasobów umożliwiających realizację zadań profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w mieście i gminie Okonek należą:

- 1) Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 3) świetlice socjoterapeutyczne,
- 4) przedszkole,
- 5) szkoły podstawowe,
- 6) zespół szkół,
- 7) gimnazjum,
- 8) komisariat policji,
- 9) straż miejska ,
- 10) parafie rzymsko – katolickie,
- 11) służba zdrowia,
- 12) ochotnicze straże pożarne,
- 13) radni, sołtysi,
- 14) Miejsko Gminny Ośrodek Kultury,
- 15) punkt konsultacyjno – informacyjny dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie przy ul. Niepodległości 28, 64-965 Okonek,
- a) pełniący dyżur kurator sądowy (w każdy drugi czwartek m-ca od godz. 12⁰⁰ do 14⁰⁰),
- b) pełniący dyżur radca prawny (pierwszy i trzeci wtorek m-ca od godz. 13⁰⁰ do 15⁰⁰ ,
- c) pełniący dyżur psycholog (w każdy poniedziałek od godz. 18⁰⁰ do 20⁰⁰),
- d) pełniący dyżur funkcjonariusz policji (pierwsza środa m-ca od godz. 19⁰⁰ do 20⁰⁰),
- e) pełniący dyżur specjalista psychoterapii uzależnień wg rocznego harmonogramu pracy,
- 16) kluby sportowe,
- 17) przedsiębiorcy,
- 18) ruch samopomocowy AA, AL – Anon,
- 19) organizacje pozarządowe.

Rozdział 7

W realizacji Programu Gmina współpracuje z:

- 1) Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
- 2) Fundacją „Trzeźwy Umysł” Stowarzyszeniem Producentów i Dziennikarzy Radiowych w Poznaniu,
- 3) Fundacją „ETOH” w Poznaniu,
- 4) Krakowską Akademią Profilaktyki w Krakowie,
- 5) Instytutem Psychologii Zdrowia „Niebieska Linia „ w Warszawie,
- 6) Biurem Prasowym Ogólnopolski Programem Odpowiedzialnej Sprzedaży w Warszawie,
- 7) Sądem Rejonowy w Złotowie,
- 8) lokalną i szkolną prasą,
- 9) Redakcją „Świat Problemów” w Warszawie,
- 11) policją i strażą miejską.

Rozdział 8

Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty”

W Polsce przemoc wobec najbliższych jest przestępstwem ściganym z urzędu (znęcanie się art. 207 kk), dotyczy zarówno znęcania się fizycznego jak i psychicznego. Zawiadomienie o nim może złożyć każdy, nie musi to być osoba pokrzywdzona, nie musi ona też wyrażać na to zgody. Odmowa składania zeznań przez ofiary przemocy nie powinna prowadzić do zaniechania postępowania przygotowawczego, jeżeli są inne dowody, że przestępstwo zostało popełnione.

Według danych Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie alkohol towarzyszy ponad 50% zgłoszonych przypadków. Podczas pilotażu Niebieskich Kart stwierdzono, że w 81,8% wskazany sprawca przemocy był pod wpływem alkoholu, przeważnie w kilkudniowym ciągu.

Statystyki Komendy Głównej Policji mówią, że 76% ogółu sprawców przemocy, wobec których interweniowała policja w 2004 r. było pod wpływem alkoholu, a 56% zostało zabranych z domu do izby wytrzeźwień bądź policyjnej izby zatrzymań.

W gminie Okonek zestawienie wyników „Niebieska Karta” przedstawia się następująco (dane z Komisariatu Policji w Okonku).

I.p.	wyszczególnienie	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok (10 m-cy)
1.	ilość interwencji domowych	181	129	162	108
2.	liczba założonych N-K	22	29	39	23
3.	liczba sprawców przemocy	22	24	35	23
4.	ofiary przemocy	22	24	35	25
	- w tym dzieci	0	1	4	3
5.	osoby pod wpływem alkoholu	30	29	38	23
	- z tego przewiezieni do izby wytrzeźwień	30	29	41	23

Rozdział 9

Zadania i sposób ich realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród kilkudziesięciu przebadanych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów wiąże się z jego spożywaniem. Populacja osób pijących ryzykowanie i szkodliwie szacowana jest w Polsce na 2,5 mln do nawet 4 mln i jest aż cztery razy większa niż populacja osób uzależnionych od alkoholu. Grupa osób pijących najczęściej (powyżej 12 l stuprocentowego alkoholu rocznie), stanowiąca 7,3% wszystkich konsumentów napojów alkoholowych, spożywa aż 46,1% całego wypijanego alkoholu. Corocznie, z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób, z czego połowa przypada na zgony spowodowane bezpośrednio piciem alkoholu. Badania pokazują, że ok. 20 % wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem. Zatem koszty leczenia szkód zdrowotnych mających swoje źródło w nadużywaniu alkoholu stanowią znaczące obciążenie dla systemu finansowania świadczeń medycznych.

Osobnym typem szkód zdrowotnych są uszkodzenia płodu, powstałe w wyniku spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Efektem picia alkoholu przez kobiety w ciąży może być wystąpienie u dziecka Płodowego Zespołu Alkoholowego (Fetal Alcohol Syndrom). Szacuje się, że każdego roku w Polsce rodzi się ok. 900 dzieci z pełnoobjawowym płodowym zespołem alkoholowym, ale aż dziesięć razy więcej dzieci ma rozmaite zaburzenia rozwojowe spowodowane alkoholem, klasyfikowane jako FAE (Fetal Alcohol Effects). W naszej gminie w roku 2010 rozpoznano u noworodków trzy przypadki

z pełnoobjawowym Płodowym Zespołem Alkoholowym, a u siedmiorga dzieci rozpoznano zaburzenia rozwojowe spowodowane alkoholem, klasyfikowanym jako FAE.

Rekomendowane działania w ramach programu:

- 1) kontynuacja działalności punktu konsultacyjno – informacyjnego (klub „Seniora”), który udziela pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i doznającym przemocy w rodzinie,
- 2) udzielanie informacji o chorobie alkoholowej oraz stosownego wsparcia o możliwościach leczenia osób uzależnionych,
- 3) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nie uzależnionych, do zmiany wzorca picia,
- 4) „Telefon Zaufania „ 67 266 95 68 (czynny w każdy poniedziałek od godz. 18⁰⁰ do 20⁰⁰),
- 5) zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu możliwości korzystania z terapii odwykowej, systematycznego udziału w zajęciach terapeutycznych prowadzonych przez specjalistyczne ośrodki – placówki np. w Pieciewie, Szczecinku, Stanominie, Charcicach i w innych,
- 6) finansowanie zadań pomocy ludziom uzależnionym po przebytych podstawowym programie terapii, zajęcia wspierające, motywujące i podtrzymujące abstynencję, w ramach umów zleceń dla certyfikowanych specjalistów, psychologa,
- 7) finansowanie udziału w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji ludzi pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie np. radca prawny z punktu konsultacyjnego,
- 8) poprawa warunków i modernizacja bazy lokalowej w miarę posiadanych środków finansowych,
- 9) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla osób uzależnionych, współuzależnionych, doznających przemocy, instytucji i organizacji (np. Świat Problemów, Niebieska Linia).

2. Udzielanie rodzinom, których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Istotne z punktu widzenia trwałości i jakości życia rodziny z problemem alkoholowym jest objęcie pomocą terapeutyczną całej rodziny. Wskazane jest, aby placówki lecznictwa odwykowego w podstawowym programie terapii osób uzależnionych organizowały sesje rodzinne i spotkania konsultacyjne dla rodzin, a w programie pogłębionym: terapie par, terapię rodzinną lub wybrane treningi zachowań np. komunikacji rodzinnej, umiejętności wychowawczych, bliskości.

Szczególna trudna jest sytuacja dzieci wychowujących się w rodzinie z problemem alkoholowym. Dysfunkcja takiej rodziny zakłóca prawidłowy rozwój dziecka poznawczy, emocjonalny i społeczny. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji, w tym przemocy ze strony rodziców, która zagraża ich bezpieczeństwu i zdrowiu. Przebywanie w sytuacji przewlekłego stresu sprawia, że dzieci te częściej chorują i są słabsze fizycznie. Mają też problemy z przystosowaniem się do środowiska zewnętrznego, czują się gorsze, bezwartościowe, nie potrafią zaufać i nawiązywać satysfakcjonujących relacji z innymi ludźmi. W rodzinie dysfunkcyjnej brakuje prawidłowych wzorców, norm i systemu wartości przekazywanych dzieciom w procesie wychowania. Szacuje się, że w rodzinach z problemem alkoholowym wychowuje się 1,5 – 2 mln dzieci, z czego ok. 500 tys. znajduje się w sytuacji zagrażającej ich zdrowiu i życiu i wymaga natychmiastowej interwencji. W roku 2010 na terenie naszej gminy objęto pomocą materialną **104 rodziny** z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny, a (w roku 2009 objętych było pomocą materialną **61 rodzin**). Zaburzenia życia rodzinnego wynikające

z choroby alkoholowej sprawiają, iż dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich. Pomoc musi nadejść z zewnątrz. W związku z tym bardzo ważnym zadaniem jest udzielenie pomocy poprzez działania edukacyjne i profilaktyczne, aby uchronić ich przed niebezpieczeństwem i ryzykiem uzależnienia od alkoholu.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) zorganizowanie obozu i innych form wypoczynku z programem profilaktyki uzależnień dla rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci i młodzieży z grup ryzyka,
- 2) dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych kolonii, półkolonii, obozów dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych,
- 3) wspieranie i koordynowanie spotkań środowiskowych poświęconych przemocy w rodzinie przy współpracy policji, pedagoga szkolnego, lekarza, pracownika socjalnego i innych osób oraz instytucji włączonych w system przeciwdziałania przemocy domowej,
- 4) organizowanie i finansowanie lokalnych narad seminariów, konferencji, kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy (np. członkowie zespołu interdyscyplinarnego i inni zajmujący się działalnością edukacyjną i wychowawczą w sferze profilaktyki uzależnień),
- 5) kontynuowanie działań poprzez dostarczanie wiedzy na temat FAS (Alkoholowego Zespołu Płodowego) psychologom, pedagogom, katechetom, pielęgniarkom oraz innym, którzy zajmują się pomocą dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- 6) prowadzenie przez Miejsko Gminna Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego (pokrycie kosztów badania przez biegłych osoby, której postępowanie dotyczy),
- 7) współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie np. kuratorami,
- 8) wspieranie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w następujących działaniach:
  - a) badania lokalne i ekspertyzy na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie,
  - b) podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
  - c) praca z ofiarami przemocy domowej,
  - d) udzielanie porad w punkcie konsultacyjnym dla ofiar przemocy,
- 9) zbieranie informacji o rodzinach z problemem alkoholowym, zapraszanie na rozmowę, motywowanie do podjęcia leczenia, kontynuacja procedury interwencji właściwych służb w przypadku przemocy domowej „Niebieskie Karty” w policji i pomocy społecznej, pomoc prawna.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Nastolatki bardzo wcześnie poznają smak alkoholu i jest on najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną, po którą sięgają. Dziewięciu na dziesięciu uczniów w wieku 15 – 16 lat piło już alkohol, przy czym zdecydowana większość z nich rozpoczęła picie jeszcze przed swoim 15 urodzinami. Prawie 22% z nich pierwszy raz sięgnęło po alkohol, mając 11 lat lub mniej, zaś 15% mając 12 lat. Miejszem inicjacji alkoholowej poza grupą rówieśników bardzo często jest środowisko rodzinne. Do konsumentów napojów alkoholowych (osoby które piły jakiegokolwiek napoje alkoholowe

w czasie ostatnich 12 miesięcy) należy blisko 80% 15 -16 latków i aż 92% 17 – 18 latków. Większość uczniów trzecich klas gimnazjum (57,3%) i drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (79,5%) sięgało po alkohol w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, a okres ten przyjmowany jest za „ wskaźnik częstego picia” w badaniach młodzieży szkolnej. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym, zarówno w grupie młodzieży młodszej, jak i starszej jest piwo. Na drugim miejscu znajduje się wódka, a na trzecim wino.

W gminie Okonek z posiadanych danych wynika, iż co **czwarty** z uczniów klas VI, co **szósty** uczeń klas I gimnazjum oraz **40%** uczniów III klas gimnazjum spożywało alkohol w miesiącu poprzedzającym badanie.

Najpopularniejszym napojem alkoholowym wśród uczniów szkół Okonka jest piwo. Można na to patrzeć z dwóch stron. Stanowi ono niewątpliwie mniejsze zagrożenie wczesnym uzależnieniem niż wino, czy wódka. Jednakże tendencja ta świadczyć może (i niejednokrotnie świadczy) o traktowaniu przez młodzież) piwa nie jako alkoholu, lecz jako niegroźnego napoju orzeźwiającego.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) włączenie zagadnień wychowania w trzeźwości do programów pracy wychowawczej w szkołach,
- 2) udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach na rzecz promowania zdrowego stylu życia (np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, Postaw na rodzinę, Cięża bez alkoholu,),
- 3) inicjowanie i organizowanie imprez sportowych, wędkarskich, rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych promujące zdrowy styl życia,
- 4) organizowanie i finansowanie spektakli profilaktycznych, programów edukacyjno – profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz rodziców, np. ”Znajdź pomysł na siebie”
- 5) utrzymywanie i prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z grup dużego ryzyka oraz dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i niewydolnych wychowawczo,
- 6) stała systematyczna współpraca z rodziną dziecka,
- 7) organizowanie imprez okolicznościowych np. wspólna Wigilia, Dzień Matki, Ojca, Dzień Dziecka są okazją do spotkania rodziców, rodzeństwa, władz samorządowych oraz osób zaprzyjaźnionych,
- 8) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno – profilaktycznych dla szkół, instytucji, parafii, organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i osób dorosłych, prenumerata specjalistycznych czasopism,
- 9) organizowanie i finansowanie szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i wizyt profilaktycznych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych, przestrzeganie zakazu sprzedaży osobom poniżej 18 roku życia alkoholu „Czy wiesz komu sprzedajesz alkohol”; papierosów – Program Odpowiedzialnej Sprzedaży Stop – 18,
- 10) współorganizowanie i dofinansowanie imprez sportowo – rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia i właściwe wzorce rodzinne, patriotyczne i społeczne,
- 11) zakup pomocy dydaktycznych do prowadzenia zajęć rozwijających talenty dzieci i młodzieży.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

1. Wspieranie i wspomaganie ruchów samopomocowych szczególnie AA, Al. – Anon,

2. Dofinansowanie instytucji, szkół prowadzących różnorodną formę zajęć profilaktycznych poprzez konkursy w zakresie wiedzy o środkach uzależniających dotyczyć będzie niżej wymienionych imprez i konkursów:

- 1) cyber przemoc – współczesne zagrożenia,
- 2) gminny turniej sportowy rambit pn. „Nie pijemy, nie palimy tylko razem się bawimy”,
- 3) „Sport to zdrowie – Stop uzależnieniom”,
- 4) „Biegam i myślę – szkoda czasu na nałogi”
- 5) „Nałogi nie dla nas – my gramy i biegamy”,
- 6) „Nałogom mówimy nie, bo są dla zdrowia bardzo złe”,
- 7) „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”, „Bądźmy zdrowi- wiemy więc działamy”,
- 8) „Nie pal przy mnie proszę”, „Nie piję, nie palę, śpiewem się chwale”, „Skaczymy, fikamy i biegamy, po używki nie sięgamy”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”,
- 9) „szkolny dzień życzliwości”,
- 10) „inscenizacje teatralne”,
- 11) „Na rowery – tanio zdrowo i pożytecznie”,
- 12) „w co się pożytecznie bawić”,
- 13) „podróżując poznajesz siebie i innych”,
- 14) konkurs plastyczny, muzyczny i literacki „Bliżej siebie, dalej od nałogów”,
- 15) „Zabawy rodzinne bez alkoholu i innych używek”
- 16) imprezy sportowo – rekreacyjne dla środowisk wiejskich,
- 17) wspieranie działań i szkolenie dla kandydatów na kierowców w szkołach nauki jazdy pn. „Prowadzę - jestem trzeźwy”,
- 18) prowadzenie kampanii społecznej z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych (Alkohol i kierowca),
- 19) wspieranie instytucji realizujących działania profilaktyczno – edukacyjne w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi np. Z.H.P., PZW, T.P.D., CARITAS,

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do przedsiębiorców i sprzedawców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych,
- 2) prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Rekomendowane działania w ramach programu to:

- 1) leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin,
- 2) przeciwdziałanie przemocy domowej, działania na rzecz pomocy dzieciom alkoholików,
- 3) wspieranie działalności grup samopomocowych np. AA, Al-Anon, DDA.

Dział II

Program Przeciwdziałania Narkomanii

W zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód wynikających z zażywania narkotyków PROGRAM przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, która weszła w życie dnia 4 października 2005 r. Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania narkotyków jak również innych środków psychoaktywnych. Program ten jest w ścisłej kooperacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na podstawie danych uzyskanych z Komisariatu Policji w Okonku należy uznać, iż przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii dopuszczają się ludzie młodzi. W roku 2010 miejscowy komisariat policji wszczął 6 postępowań w stosunku do 7 osób nieletnich w przedziale wiekowym 13 – 17 lat. Miejscowościami, w których ujawniono narkotyki marihuanę i amfetaminę to Okonek i Lędyczek.

Rozdział 1

Cele programu Przeciwdziałania Narkomanii

1. Podjęcie działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom poprzez ograniczenia dostępu do substancji narkotycznych, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym.
2. Dostarczenie fachowej wiedzy wszystkim podmiotom (m.in .nauczycielom, pedagogom szkolnym, rodzicom) zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią, informowanie o dostępnych formach pomocy lokalnej społeczności.
3. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.
4. Udzielanie pomocy psychospołecznej osobom uzależnionym, rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integracja tych osób ze środowiskiem lokalnym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Rozdział 2

Partnerami Gminy w realizacji programu Przeciwdziałania Narkomanii są:

- 1) szkoły,
- 2) Miejsko Gminny Ośrodek Kultury,
- 3) straż miejska,
- 4) policja,
- 5) sąd, kuratorzy,
- 6) samorząd (rady sołeckie),
- 7) organizacje pozarządowe i stowarzyszenia działające na terenie Gminy Okonek (np. ZHP, CARITAS, TPD),
- 8) służba zdrowia,
- 9) OSP,
- 10) kluby i sekcje sportowe,

- 11) Miejsko Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 12) Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 13) zainteresowani rodzice,
- 14) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii,
- 15) punkt konsultacyjno – informacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych, doznających przemocy.

Rozdział 3

Zadania i sposób ich realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

- 1) Działalność Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego w Okonku, w obszarze udzielenia pomocy doraźnej, interwencyjnej w zakresie uzależnienia od narkotyków, zagadnień prawnych związanych z w/w problematyką.
- 2) Zorganizowanie i sfinansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywaniu problemów związanych z narkotykami dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, pracowników pomocy społecznej, niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi, młodzieżą i rodzicami.
- 3) Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych problemem narkomanii.

2. Udzielanie rodzinom, których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

- 1) Informowanie rodziców dzieci zażywających narkotyki o formach pomocy.
- 2) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych.
- 3) Prowadzenie edukacji publicznej.
- 4) Organizacja happeningów, pikników rodzinnych, festynów mających na celu integrację rodzin.
- 5) Rozpowszechnianie wiedzy (plakaty, ulotki, broszury, itp) o możliwościach i procedurze administracyjno – prawnej kierowanie osób uzależnionych na leczenie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w tym tzw. dopalaczy.

Przeprowadzenie badań monitorujących problem narkotyków w gminie.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

- 1) Wspieranie działalności stowarzyszeń przeciwdziałających narkomanii, propagujących zdrowy styl życia.
- 2) Współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii – stosowanie wyznaczonych przez Biuro standardów realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- 1) Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji odurzających, podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- 2) Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków odurzających z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.
- 3) Wspieranie zajęć psychoedukacyjnych dla rodzin ukierunkowanych na zmianę nawyków zachowania, które mogą utrudniać reintegrację społeczną, osób po ukończonym leczeniu.

Rozdział 4
Informacje finansowe

1. Środki finansowe, które otrzymują samorzady gminne za korzystanie przez podmioty gospodarcze z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powinny w całości zostać wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Środki finansowe pochodzące z wpływów z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a niewykorzystane w danym roku na realizację programów przechodzą do wykorzystania w roku następnym.
3. Środki zaplanowane na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Okonek na rok 2012 określone są w uchwale budżetowej Gminy Okonek na rok 2012.
4. Program, o którym mowa w § 1 uchwały realizowany będzie przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Okonku w zakresie obsługi finansowej i merytorycznej oraz Miejsko Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku przy współpracy wyspecjalizowanych w realizacji programów profilaktycznych instytucji i organizacji.
5. Członkowie Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Okonku otrzymują wynagrodzenie za udział w posiedzeniu komisji każdorazowo w wysokości 10% najniższego wynagrodzenia za pracę.
6. Osoby wchodzące w skład komisji nie będące pracownikami Urzędu Miejskiego w Okonku lub pracownikami innych jednostek, korzystają z delegacji na zasadach jak inni pracownicy.

PRZEWODNICZĄCA
RADY MIEJSKIEJ

mgr Lidia Samec